

sek növelése érdekében megváltoztatják a hitelfedezet számításának módszerét. Ennek nyomán olyan hitelkérők is forráshoz jutottak, amelyekről gondos (prudens) számítások alapján tudható lehetett, hogy tartozásukat nem tudják majd visszafizetni. Ezt még be is csomagolták (elrejtették) ingatlanfedezeti számításokba. A trükk bejött, a kihelyezett hitelek mértéke megnőtt, de a visszafizetések jelentős része nem valósult meg. Magyarországon ezt még tetézte a devizahitelezés is. Ennek során az árfolyamveszteség és a banki költségmanipulációk hitelesek százezreit lehetetlenítették el.

A pénzügyi válság elsodorta a gazdaság egészét, és évekbe telt (telik) annak reparálása. Ennek során adófizetők milliárdjait kellett a pénzügyi stabilitás oltárán „elégetni”. Megjegyzem, ilyesmi ma is tetten érhető. A görögöknek adott áthidaló hitel visszafizetéséért egyetlen szakértő sem adna egy Lukas garast sem. Minden bizonnyal ezt is az európai adófizetőkkel fogják lenyeletni. A görög állam csalása is nyilvánvaló, hamis adatokkal szédítették az uniót és más finanszírozókat. Egyébként a korábbi nagy gazdasági világválságok is csalásokra épültek. A hírhedt 1929-es válság mélyén a tőzsde által finanszírozott, hamis fellendülési adatokkal hergelt túltermelés bujkált, ami eladhatatlan áruk tömegéhez vezetett. A 2000. évi válság mögött az értéktelen kötvények (junk bonds) piacának feltupírozása és a lufi kipukkadása sejlik. Mindezek haszonszerzési motivációval elkövetett megtévesztések, azaz csalások következményei.

Nem kell azonban a nagyvilágba menni svindlikért. Magyarország még nem heverte ki némely pénzügyi vállalkozás szemfényvesztő sorozatát.

nyerésére, akkor joggal remélheti, hogy tisztas versengésben más jelentkezőkkel összevetve fogják elbírálni. A csalás abban van, hogy a kiíró – többnyire a politizált közhatalom – már előre eldönti, hogy kikből lehetnek nyertesek. A többieket megtévesztik azzal, hogy becsületes verseny reményét keltik. A kiíró jussa nemcsak közvetlen anyagi részesedés – ez a korrupció –, hanem a politikai haszon. Ez megjelenik például a kegyencek előnyhöz juttatásában. Ezek is csalások, csak épp szoftverek helyett jogi normáknak látszó álnokságokat szülnek, és ezekhez közreműködőket bérelnek fel. Csalás,

a határkerítés jut eszembe.) Ahogy a határidők is csúsznak, úgy drágul egyébként minden program (ez közgazdasági ökölszabály). Az üggyel konkrétan foglalkozók azonban tudhatják, hogy a jóváhagyott beruházási keretek és határidők nem elegendők, de titoktartási nyomás alatt a felelőtlen felelősök hirdetik és lenyelik a megtévesztést, a csalást. Haszonélvező lehet a kivitelező, aki elvállalja a munkát, majd ravasz szerződési kiskapukon keresztül vagy kényszerhelyzetet teremtve a szerződött összegnél jóval magasabbat tud számlázni. Akár annyit is, mint az az összeg, amelyről az első percben

eltérő nézetet hangoztatni. Milyen haszna származik mindebből az országnak? Miért kell nekünk Európa fenegyerekének lennünk? Ha a miniszterelnöknek vannak jó javaslatok az Európát feszítő gondok megoldására, miért nem lehet ezeket más hangnemben megtennie? A nyugati média és mindazok a politikusok, akik eddig se nagyon lelkesedtek a kormány bel- és külpolitikájáért, lehetőséget kaptak, hogy ellen-szenvüket újból kifejezzék, és mindenféle jelzőkkel illessék hazánkat. Azt az országot, amelyik mindig híres volt vendégszeretetéről, mely az idegenekkel szemben – bárhonnan jöttek is – sohasem tanúsított valamiféle felsőbbrendűséget. Már azért is diplomatikusabban kellett volna nyilatkoznia, mert az menekültek nem bennünket fenyegetnek letelepedésükkel, csupán átvonulni akarnak hazánkon. Mindezen nem változtat az a tény, hogy a bevándorlók áradatának drámai növekedése miatt a helyzet számos vonatkozásban megváltozott, és Európa új lehetőségeken, megoldásokon munkálkodik.

Erős kétségeim vannak, hogy az EU tagjaként a jövőben képesek leszünk mindenféle kvótát megtagadni, és kihúzni magunkat a többi ország vállalásaiból. Ha megtesszük, akkor az EU más módon ad hangot nemtetszésének. A kerítés felállításával valószínűleg a migránsok útvonala megváltozik, és hazánk rövidesen lekerül a címlapokról. Kívánatos lenne, ha az elkövetkező időben a kormány politikusai a nálunk rekedt „bevándorlók” segítségével mindent megtennének, hogy hazánk megtépzott hitele mielőbb helyreálljon. Abba az EU aligha egyezik bele, hogy a polgárháború elől menekülők egy csoportját ne fogadjuk be. Ezt már azért sem tehetjük meg, mert

dést tanúsít”, „legtöbbjüknek van pénze”, „szemetet hagynak maguk után, és sokszor az ételt is visszautasítják” és „méltatlan őket támogatni”. Püspökünket elragadta a politikai hevület azt gondolván, hogy nyilatkozatával segíti a kormányfőt. Azt mondani, hogy a „pápa nem ismeri a helyzetet”, már azért is merész kijelentés, mert hiszen Olaszország már jóval azelőtt megismerkedett a tengeren menekülők ezreivel, amikor nálunk még fel sem tűntek. Azt találtam volna természetesebbnek, ha szeretetre, megértésre, a menekültek segítségére ösztönözte volna a híveket. Sajnálatos módon nemrégiben a református egyház sem kívánt elmaradni a katolikus püspöktől. A Csongrádi Református Egyházmegye a menekülthullámot Isten ítéletének tartja, és a bevándorlók többségét a kereszténység nyílt ellenségének tekinti.

Szerencsére az ország polgárai – a rendőrségtől, a különböző segélyszervezetek munkatársaitól az egyszerű polgárokig – nagyfokú megértésről és segítőkészségről tettek tanúbizonyságot, és nem azt fontolgatták, hogy a bevándorlókat, pontosabban az országon átutazókat (!) – ami egyáltalán nem lényegtelen – milyen szempontok vezették hazájuk elhagyására.

Nyilvánvalóan az, hogy az európai országok befogadják a hazájukból különböző okokból elmenekülteket, esetleg segítik beilleszkedésüket, csupán átmeneti kezeléssel. Az újkori népvándorlás okait, a lehetséges megoldásokat kellene felderíteni, és ezeket előmozdítani. Ebből a szempontból a nagy hatalmak, az EU különböző szervei és tagországai nem dicsekedhetnek különleges éleslátással és gyors megoldásokkal.

(A szerző akadémikus, a Nemzeti Kör tagja)

Révész László László munkáihoz

Gondolatok, tervek kicsiszolásáról mindig hatalmas, fekete táblák jutnak eszembe matematikai képletekkel telezsúfolva. Sajnos erről bármikor próbáltam asszociatív játékot játszani, sosem jutottam más eredményre. A festő szak elvégzésekor tettem néhány kísérletet vázlatok készítésére, de azok csúfos véget értek. Ültem a gyönyörű papírlapok fölött, és sajnáltam, hogy egyáltalán hozzákezdtem, mert a vázlat végül mindig a kivitelezett „nagy” kicsinyített változata volt, no difference what so ever.

2014-ben Révész László László bemutatta a Karkade Companyval új darabját, a *CAN*-t. Ekkor hirtelen összeállt a kép, hogyan működik a vázlat. Révész elmesélte, milyen élmény volt találkozni a cirkusszal, a mozdulatokkal, azzal a közeggel, amiben az artisták élnek. Találkozás egy új világgal, egy eltérő valósággal, amelyhez kíváncsian közelít az ember, miközben bőszen kapkodja a fejét, hogy felfogja, mi történik körülötte. Ilyenkor papír, tinta, ecset elő, és következik a mozdulatok lassítása, a bennük rejlő lehetőségek feltérképezése. A vizuális analízis folyamata ez, amely közel vezet minket egy leendő cirkusz megismeréséhez.

Heuréka! – érzem, nem először Révész rajzai láttán.

Dorsánszki Adrienn